ÅRG. 3

AUSTAVINDEN

ORGAN FOR VIDREK GRENDELAG

NR. 1

VIDREKLÖPET.

Den I5 mars gikk Vidreklöpet på ski av stabelen,isträlende vær og med stor deltagelse. Alle aldre var representert , Pål Indregard som den yngste og Lilly Kongsbakk som den eldste.
Start og innkomst var lagt til skolegården, men selve löypa gikk i skogen nå bak skolen.
Vi hadde tre klasser. De som ikke var begynt på skolen- de som gikk på barneskolen og voksen klasse.
I yngste klasse deltok 7 stk. De gikk en runde,og det var stor stas å få gå på ski med nummer på brystet.De tre beste ble: I.Marianne Jensen, 2.Andreas Indregard, 3.Vidar Håheim.
Iklasse to deltok 9stk.De gikk to runder.
Vi regnet ut gjennomsnitts-tiden for alle og den ble I5min. Mellom de to rundene måtte de gjette på hvor mange erter det var på et glas: og feilmarginen ble lagt til tiden.Her ble de tre beste:I.Hanne Hansen, 2.Jörn Eilertsen,3.Terje Rössås.
Alle ungene fikk premier,sjokolade og diplom.
I voksen klasse var det I5stk.og de måtte gå tre runder.De måtte også gjette på ertene etter förste runde,etter andre var det vekten på en stein og etter tredje skulle det tippes på en forhånd bestemt lengde. Resultatet av dette pluss gjennomsnitts-tiden som ble 2T.20.ble utregnet,og da ble det et familieoppgjör: 1. Bjørg, 2. Alf-Harald, 3. Helge, alle Bjerkelund.Antall erter var:559,steinen veide 880gr. og avstanden var32m.Det var nok vanskeligst og tippe ertene for der var det store utslag.Det ble diplom på de voksne også og de tre beste fikk en pose kaffe.
Det tok desverre litt lang tid å regne ut alt,men vi lærer av feilene vi gjör og neste gang må vi pröve gjöre det på en annen måte.Men håper de fleste kortet tiden med en kopp kaffe og pratet sammen,det har også sin misjon.

Hilsen oss i ungdom og fritidsgruppen.

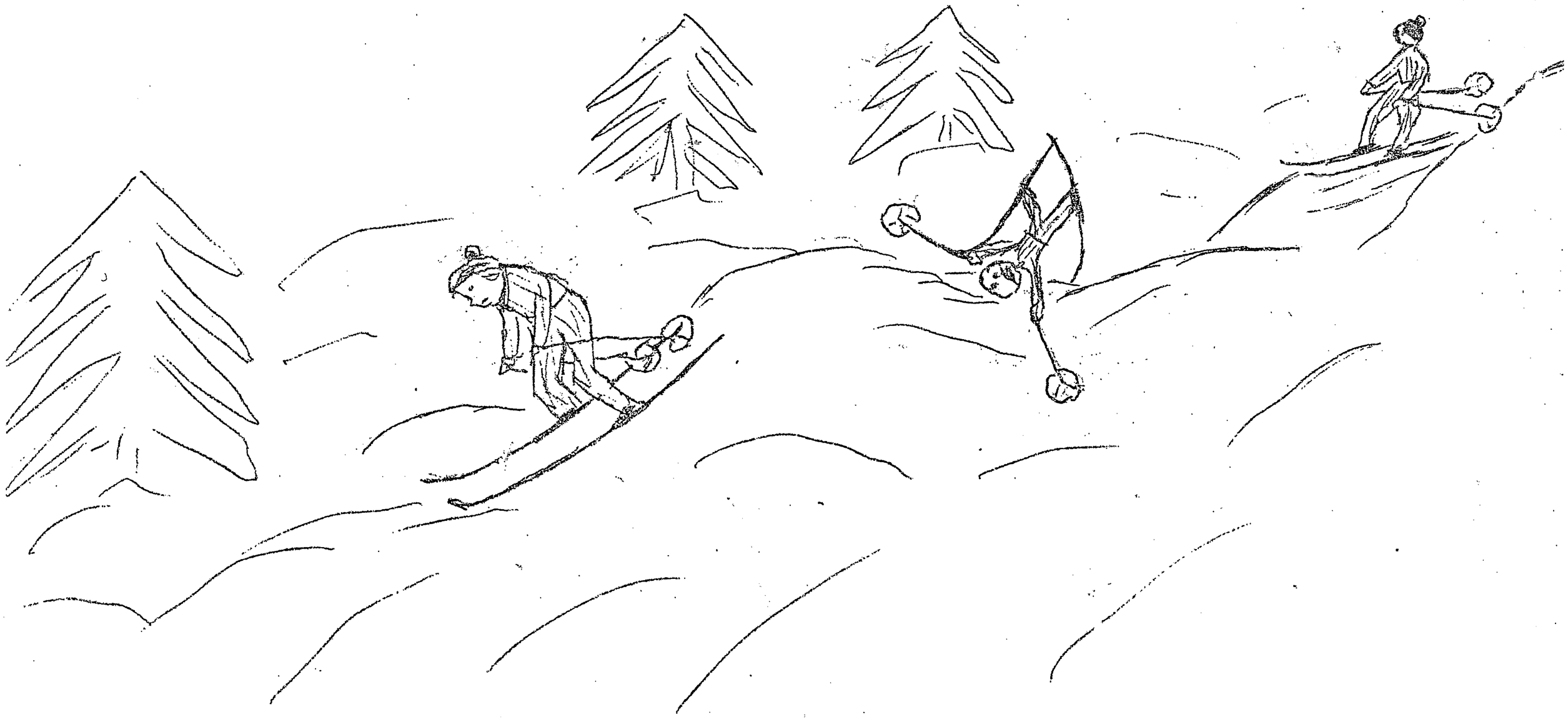

S å er "Austavinden" tilbake med årets første produkt, både bygda og laget vårt tar så smått til å våkne til liv igjen etter vinteren.
Sola kom på timen i år som før, og selv om vi innføtte slett ikke er plaga av mørketida, så er sola en opplevelse. Og om vi ikke direkte kan påstå at våren er her, så er i alle fall frø-kattalogan på plass, og atter en gang drømmer en seg aldeles bort. Ta en titt i kattalogen å se vordan steinbedet, grøftekanten og det lille skyggefulle hjørnet s k a l se ut. Vi forsøker etter alle kunstens regler, men nei, så frodig, så tett og så farverikt, det blei det bare ikke. Men iår, ja nettop i år, da blir det nokk akkurat sånn. Ganske greit i grunnen så lenge flere års gode forsøk ligger en meter under snyen.
Først skal vi glede oss over sola og skiføret, så får steinbedet komme seinere.
Vi er i full gang i laget. første styremøte er unnagjort. Viktigste saka vi har akkurat nu er overtakelsen av skolen, og drifta av den. Martin vil orientere litt om det. Det ser også ut som om vi kan komme igang med det første byggefeltet, da blir her kanhende så mykje ungdommer og unger her ute at skolen kommer igang igjen, det vil bli litt av et fremskritt.
Må også fortelle at vi er i gang med et lampeskjerm kurs på skolen, vi er 14 deltakere. denne kursvirksom heta er virkelig verdifull for bygda. Hvær kurskvell er jo som ei lita feststunn. Håper på stor interesse når vi til høsten skal prøve oss på et sy-kurs.

At laget våres, og "Austavinden" har interesse utenfor bygda, tyder den kjempe store oppslutninga på, tror nesten vi har alle med oss.
Vi har tenkt å sitere litt fra brevan vi får.

" Gratulerer med avis og Grendelag, artig å sjå at det er liv i folket, takk for at dere sendte meg "Austavinden" fortsett med det". Edv. Ravn.

"Har slutta å lese både V.G. og Pravda, for meg er "Austavinden" mer aktuell". Hilsenfra Rolf Olsen.

Takk for mange fine "Austavinder" i året som gikk". Harald Åsheim.

"Ser frem til hvert nummer av "Austavinden". H ilsen Magna Sæbbe.

"Nei å nei, kor artig det er bare å læs navnanpå kjentfolk" Ann- Elise.

"Hos oss leser hele familien hvert eneste ord", Hilsen Gerda Lind.

"Det var artig at det laga seg slik at grenda ikke skal døy ut, men leve videre under styring av folket på stedet. Måtte det gå fint med de fremtids planan dere har laga, og takk for at også jeg er funnet verdig til å få en blåst av "Austavinden". Hilsen til alle fra Arne Ingebrigtsen.

"Jeg er både glad og kry over alt dere får til". Hilsen fra Ester Eriksen.

Ja, sånn høres det fra alle kanter, så her må alle medlemmer gjøre sitt til å hålle interessen ved like. Senn oss nogen linjer til St. Hans Dr., Det er jo så greit nu når du kan skrive med svart penn eller maskin, rett på et blankt A4 ark.

Så må vi gratulere Jon-Martin, Liv og ungene som er kommet seg inn i nyhuset sitt.

70 år

Sigfrid Indregard, Vidrek, fyller 70 år mandag 9. mars. Vi gratulerer.

"Austavinden" slutter seg selvfølgelig til gratulantene. Skulle vi ønske noget for våre lesere, måtte det være å få bli 70 år på samme viset.

Sentralsykehuset, Lørenskog

Ingvild har fått ei søster 3/3. Ingun og Egil Kongsbakk.

Leif Ingmar Røssås, Virak

er blant de 62 kandidatene som har avlagt medisinsk embetseksamen ved Universitetet i Oslo i vinterterminen 1980—81.

"Austavinden" som er så heldig å ha både besteforeldrene og oldefar som abonnenter, nytter høvet til å G R A T U L E R E.

"Austavinden" gratulerer, å håper selvfølgelig på at dette må komme oss og landsdelen våres til gode.

Det helder mot vår,
om det synes- i nak,
dagene lenges på ny.
det tiner i solen
og drypper av tak,
men fryser
fra kvelltil gry.

"Austavinden"s styre består forts. av:
Jenny Johansen, Albert Olsen,
Sigfrid Indregard og Fred Larsen

adr. Vidrek, 8520 ANDENESSTRAND

Telefon 5 9 6 1 5

FOR DE MINSTE

1.

GJETT HVA JEG TENKER PÅ?

1. Du holder det i begge endene og svinger det mens du hopper.
2. Den setter ofte tennene i hodet ditt, men DEN biter ikke.
3. Når du bruker den, holder du i håndtaket og skaftet mens du trår på bladet.
4. Den har ett ledd mindre enn de fire andre söskenene sine.

2.

KJENNER DU UTTRYKKET ?

1. Flat som en.....
2. Stille som en.....
3. Slu som en.....
4. From som et.....
5. Stolt som en.....
6. Rund som en.....
7. Våt som en.....
8. Redd som en.....
9. Dum som en.....

HVILKE SANGER ER DETTE?

3.

1.

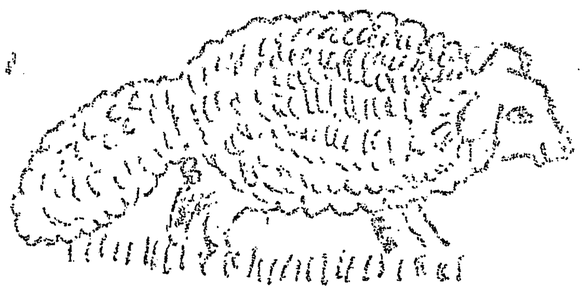

2.

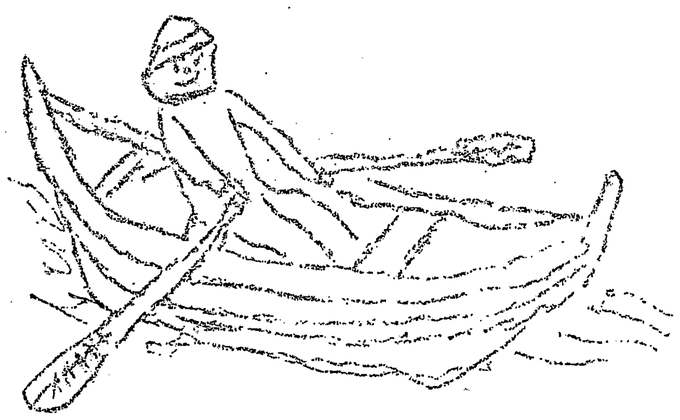

3.

"Åustavinden" har en liten premie til tre av dem som sender oss riktig løsning på en eller flere av disse oppgavene. Vi håper på riktig mange svar, som sendes til KJELL THORSTENSEN. Lykke til.

4.

KAN DU RIME?

1. Under første etasje i et hus finner vi.....
2. Nederst på påhengsmotoren sitter.....
3. Karius og Baktus liker veldig godt.....
4. En levende fisk som ligger på land.....
5. Rommene til fanger i fengsel kalles.....
6. Fiskene puster med .....
7. Rundt halsen har kuene.....
8. Flate havesteiner kalles.....
9. Etter dager kommer alltid.....
10. I syskrinet finner du.....

FORDELITT STØRRE

FINN SUMMEN.

Du vil helt sikkert tenke på et tall når du leser disse korte tekstene.

		ANTALL
A.	Musketererne i Dumas roman	.....
B.	Dvergene i eventyret om Snehvit	
C.	Sansene dine	
D.	Spillere på et fotballag	
E.	Summen av øynene på en terning	
F.	Antall melketenner	
G.	Bena på en bie	
H.	Røverne til Ali Baba	
I.	Tallene på urskiven	
J.	Gradene i en sirkel	
K.	Kort i en kortstokk	
L.	De olympiske ringene	
M.	Kattens mange liv	
N.	Kvartaler i året	
O.	Sum	

DEL KAKEN

2. Denne kaken skal deles i ni deler med et lys på hver del. Den skal deles med fire rette snitt. Lykke til.

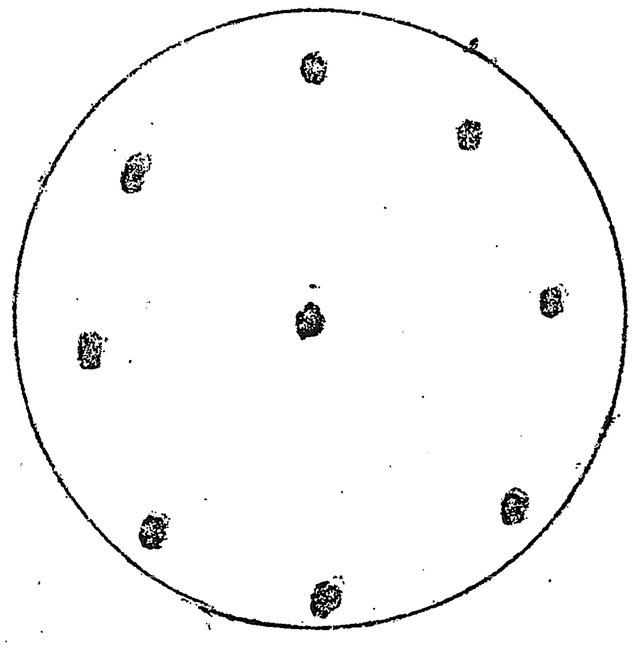

REBUSER

Hvilke byer er dette?

3.

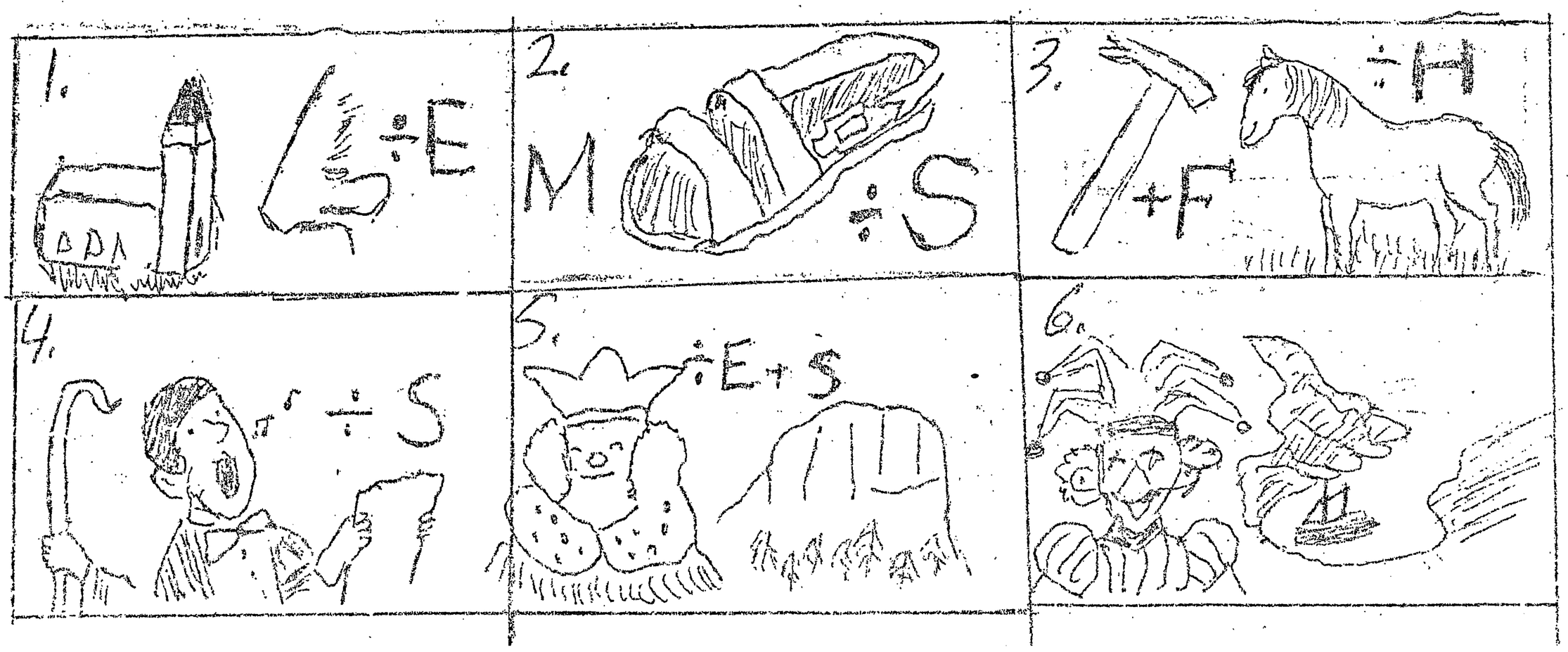

«MATTISHEIMEN»

Mattisheimen, best kjent som Smalnesbokta, ja hvor er nå det vil kanskje noen spörre i dag.

Engang var Mattisheimen en del av bygda, - vår fjerneste nabo mot öst. Den ligger oppfor Smalnesbokta i Skjomen. I daglig talen ble plassen kalt Smalnes, men det er egentlig det nesset som er med å danne selve Smalnesbokta. Navnet Smalnes kommer kanskje av at en i gamle dager pleide å före sauene (smalene) dit tidlig om våren.

Vi gler oss over nye boplasser i bygda, men la oss likevel ikke glemme de som var,- selv om de nå er öde og forlatt.

For eldre folk trenger Mattisheimen ingen nærmere presentasjon, men kanskje kan det være noen som ikke kjenner historien til denne plassen. Vi tar den nå iallefall med i Austavindens kavalkade over bygdas historie, - og siterer gamle notater.

A.O.

= Mattisheimen er en av de eldste parseller som er utskiftet fra Övervåga. Det kan antaes at dette ble gjort engang mellom I865 og I880.

Allerede för århundreskiftet var plassen bebodd av en samefamilie, en svenskfödt reinsame som hette Jo Larsen. Det fortelles at han hadde en betydelig reinhjord på Virakfjellet og over mot Råna og Ballangen. Det er antakelig dette som idag kalles Frostisen reinbrukdistrikt.

Jo Larsens kone hette Elen Larsen, men ble i dagligtale kalt Lassili. De hadde flere dötre.

Datteren Karen Johnsdatter ble gift med samen Knut Finnesen fra Ballangsmarka. Ved giftemålet med Jos datter kom Mattisheimen i Knut Finnesens eie. Det kjennes ikke til at Knut hadde rein på fjellet, men ble istedet mere bufast. Han ryddet litt jord til potetland, og fikk seg ku og sauer. Han bodde heile si tid i torvgamme, og det både for folk og fe.

Knut var flink jæger og hadde i si ungdom skutt flere björner. Rypejakt om vinteren gikk inn som en vesentlig del av livs - oppholdet.

Knut var en frisk og omgjengelig mann. Han var flere vintrer med Hans Ravn Olsen på Lofotfisket, og hadde også som fisker et godt ord på seg. På tross av at plassen var liten og må betraktes som en liten fjellgård, så greide Knut med eget strev å fö sin familie.

Når svigerfaren til Knut, Jo Larsen, lå med leir og telt - plass i Eiterdalen pleide han å gå heim til Mattisheimen over skaret på vestkanten av Klubviktinden. Derfor har dette skaret fått navnet Jo Larsa skaret. Det er fortalt at Jo Larsen holdt bryllup for sin datter Karen og Knut i Mattisheimen.

Jo Larsen bodde heime på plassen til sin dödsdag, og det samme gjorde Karen og Knut.

Karen og Knut hadde to sönner og fire dötre. Sönnen Einar overtok Mattisheimen og bodde der sammen med sin kone Söfie og deres barn til etter andre verdenskrig. -

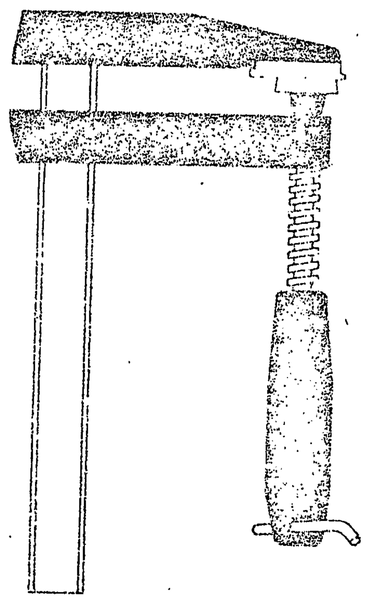

Nå er det tid for små reparasjoner,
i skap og hyller og veggseksjoner.
Allt i verktöy hos

J. Reoldsen

Telefon 41080

Kampen går videre mot is og sne.
En "freser" gjör det på en - to - tre.

ARNCYRCO

Telefon 42281

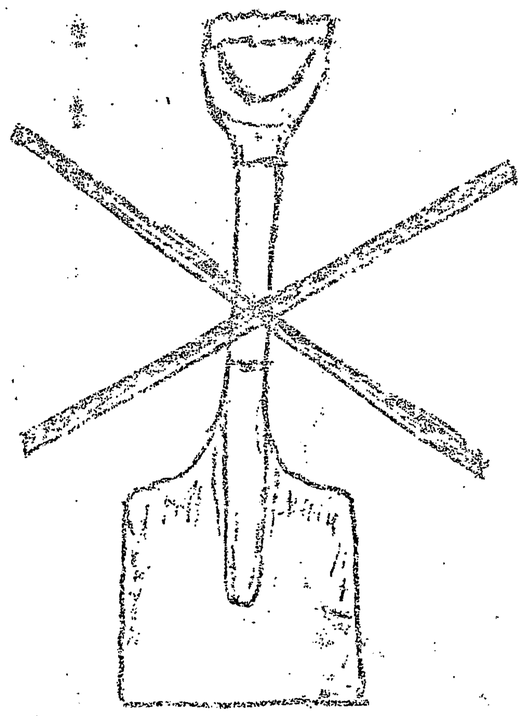

I våre hyller finner du alt,
fra kopper og kar til sukker og salt.

KOLFLAATH

Telefon 41074

Vi klipper store vi klipper små,
vi klipper alle med hodet på.

HÅKVIK HÅRSENTER

Innehavere

Anne-Britt Sætherskar
Ranveig Megård

Telefon
59265

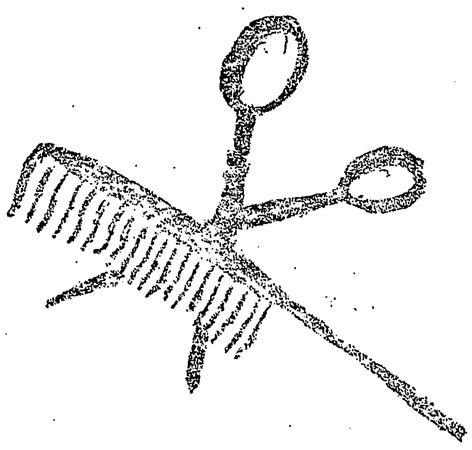

H V E R D A G S - P L U K K

Slik har jeg klart å fjernemine klistermerker, jeg tar føneren og varmer opp merket over det hele, det løsner lett og alt lim er vekk.

Når jeg endelig har funnrt att-fram på strømpebuksa, setter jeg et lite merke bak i linninga, da ungår jeg problemer etter neste vask.

Å ta tilbake
no dumt
man har sagt
er et fint lite trekk
ved ordets makt.

Vidrek skole

bør overføres til kulturetaten, mener kulturstyret i Narvik, som har oversendt et forslag til bruksavtale til formannskapet for videre behandling.

— Bygningsrådet tilrår at arbeidet med en reguleringsplan for Sommerfjøsbakken på Vidrek videreføres av tidligere søkere, og da under hensyn til merknader fra plan- og oppmålingsavdelingen,

Fremover Onsdag 26-2-1981

Jeg bruker kaffetrakteren når jeg skal dryppe kraften av asparges eller hermetiske erter, også når jeg tiner reker eller bær fra fryseren.

*

Lettere snømåking:
Når snøen er tung og kram har den lett for å sette seg fast på snøskuffen, noe som gjør arbeidet ekstra tungt. Gni skuffen inn med parafinvoks, flytende såpe eller et oppvaskmiddel og snøen går lett av.

S E L E T Ø Y som passer til dølahest, ønskes kjøpt snarest.

Toril og Gunnar Hansen, telefon 5 9 6 4 2

Har du et godt råd, en god historie eller en oppskrift vi kan bruke i "HVERDAGS-PLUKK så tar vi imot med takk.

KJÆRRINGAN og trykkfeils-djevelen.
Nei, vil du sjå her,
bedekket N.R.K. fe til salgs.
Ja, har jeg ikke alltid sagt
at det er mykje rart i den
kringkastinga.

Til slutt har vi i redaksjonen et lite tips.
Følgende tekst, plasert godt synlig fra gjestestolen, får fort litt trege gjester på bedre tanker:
S ett deg så ned å kvil dine føtter,
men ikke s å lenge at rompa slår røtter.

Kort referat fra J U L E T R E F E S T E N.

Selv om våren er like om hjørnet, er vi nødt til å fortelle om den fine juletrefesten vi hadde. Komiteen i år bestod av
Kåre Bjerkelund, Olav Håheim Og Martin Indregard, alle med fruer, og de hadde virkelig gjort en kjempe jobb.

For anledningen hadde Grendelaget kjøpt nye duker til alle bordene, noget som komiteen hadde gjort ære på, bordene var helt nydelig pynta.

Kåre hadde gitt et riktig flått juletre og spør om det blei satt pris på.

Oppmøtet var helt overveldende, kan trykt si at heile bygda var samla.
Vi hadde musikk og allsang og ungdoms-gruppa gledde oss medflere små-stykker som de hesta stor aplaus for.
Får bare håpe at det ikke var talentspeidere til stede, vi vil jo gjerne få beholde dem enda noen år.
Det er også artig å se vad barnegruppa har greid å få til, ikke bare at de har laga et flått juleteppe og borddekorasjonan, men de underholdt også med fin sang. Av underholdning forøvrig nevner vi opplesning, sang og forskjellige leker. Da guttan skulle kle på seg syltynne strømpebukser med store våtta på, og bind for øyan, da vann han Harry, men da gjentene skulle sitte istykker ballonger som guttan hadde blåst opp og plasert på fanget, da tapte ho Jenny og han Henning. Ballongen blei liksom for slapp, men tapet såg ut til å være svært så populært.

Navnet på julenissen skal ikke nevnes, men H A N var riktig koselig som nisser flest.
De to bildan som han Arne hadde laga blei trukket på festen, Gunvor og Sigfrid stakk av med hver sitt. En fruktkurv som festkomiteen hadde laga vann ho Ingebjørg.
Vi tror alle hadde en riktig hyggelig ettermiddag, og det er allerede spørsmål etter ny tilstelning. Håper å få istann noget i løpet av våren.

* * * * *

Tror nok jeg har mange utflotta „virakanga" med meg når jeg forteller hvor glad jeg er for alt Grendelaget har fått i stand der heime, og hvor vi gler oss til hver ny „kvotavind"

Kiben fonElise.

GAMMELT FRÅ VIREK

Andreas Indregard: Gammelt frå Virek.

Marie Eidissen fortalte om ein gong ho og faren siglde til byen. Det var vestavind, og dei styrde mot Tangan. Vinden var frisk,-men båten gjorde lita fart, og rangvis var han på styringa og. Faren, han gammel Eidissen, kunne ikkje skjøne seg på dette. Var fleire gonger atte i båten og såg etter om det kunne vere noko gale med styret. Han lurde vel på at tang eller tare hadde sett seg fast der då dei sette av landet. Men det var ingen ting å finne. Så gjekk det på dette viset til dei nådde grunt vatn bortfor Tangan. Då stogga båten heilt og svinga seg oppi vinden. Og når dei no skulle sjå etter framme, så synte det seg at dreggen med heile festa var ute. Han hadde på einkvan måten falle ut då dei sette segl, og så hadde dei slepa på denne greia heilt til Tangan.

I fjæra sjø hende det stundom at ein rodde seg oppe på steinar attmed Virek-landet. Det kunne stundom vere ei fårleg sak. Ein gong rodde far og Hans Amundsen seg oppe på ein stein attmed Feneset. Båten seig så mykje oppå, at steinen kom midt under kjølen. Og der sette dei seg fast. Båten valt hit og dit, og det nytta ikkje å stake,-han svinga berre rundt. Dei var nær ved å forlise med lasta si der den gongen. Men dei kom seg då av steinen til slutt og slapp vel frå det.

Far var god til å sigle, og var ikkje redd for å presse båten. Han siglde gjerne hardt når høva var. Det var nok noko som satt i han frå ungdomen av,-frå den tida han siglde storbåt på Lofoten og Finnmarka. Over Skjomen var det jamnt høve til å prøve både båt og segl. Ein dag kom han og Einar Deschington og Herman Ravn furande over Skjomen i stor skjomvind. Eg hugsar den dagen. Det var Einar sin båt dei hadde. Det var ein god båt, med godt segl-stell til. Einar styrte visst sjøl, for far satt med pikfallet. Herman låg atte i skoten. Einar har fleire gonger snakka om den siglinga, og han seier då alltid at far var for hard. "Han ville ikkje stikke i piken, så eg måtte til slutt setje retteleg hardt i åt han for å få piken slakka," sa Einar. Men far hadde visst hatt moro av denne siglasen. Han fortalte og om det, og påstod at Einar var redd. Eg går ut frå at far her hadde lyst å prøve kor friske karar dei andre var.

Somme gonger siglde vi heile riggen over bord på Skjomen,-master og segl og alt i hop på sjøen. Ein gong var det vantjarnet til lovard som rauk. Då tok vi festa og setter rundt båten- under kjølen-,gjorde så fast vantet i festa og fekk

seglet på han att, og sia gjekk det berre fint til vi var heime.

I diktet "De sett a landet" har eg nemnd Jørgina Bære. Eg må gjere greie for dette no. Jau, dette var ei stor kjerring som heldt til i ein skjå nede med sjøen i Kleiva. Eg trur denne rønna hennar Jørgine sto under bakken der meieriet sia blei bygd. Jørgina Berre var ei retteleg grebba. Ho selde kaffi. Og der pla ein ofte stikke innom å få seg ein kaffikopp når ein kom frosen til byen. Det høvde så bra. Elles slong det vel Sjøfolk innom der. Anna kafe var det ikkje den tida nede ved sjøen. Kva tid Jørgine slutta med "etablissementet" sitt der nede, hugsar eg ikkje. Det kan hende ho var der til sin døyan dag. Truleg var det omkring 1920 at ho slutta der nede.

Med det same eg nemner dette, minnest eg ein annan kafe oppe med torget i sama tida. Denne kafeen kalla dei Lappedarius. Om han heitte så, eller det var eit utnamn folk hadde funne på, veit eg ikkje så visst. Man eg held det ikkje for heilt utruleg at han verkeleg heitte Lappedarius. Det var eit kvinnfolk som heitte Berntina som stod for denne kafeen. Her brukte både Virek-folket og anna landsfolk å vere inne og få seg kaffi. Lappedarius låg omlag der busshøldeplassen no er - på øversida av torget. Eg var fleire gonger inne i lag med far både på Lappedarius og hos ho Jørgina Berre. Men då var eg berre småglunt.

Men så sette maskinalderen inn på dette omkvervet og. Propellen løyste av årane og all roinga. Det børja med dampmaskinen. Eit par små dampar heldt ruter på fjorden. Det var Najaden og Ankenes. Ja, eg trur der var ein som heitte Skjerstad og. Men desse rutene vara ikkje lenge, og det var før eg kan minnest. Hans Ravn på Virek hadde ein liten damp som heitte Rivalen, og han var visst og litt med i rutefarten. Men det blei i alle høve ikkje stort av dette, og folket laut ro att. Det gjorde dei så i mange år, til dess motorbåtane kom.

Før det blei fast motorbåtrute, hende det av og til at Virek-folket på vestavindsdagar leigde seg ein motorbåt i byen til å slepe seg ut. Dette kan eg minnest. Vi smågutar tykte det var eit storfeldt syn å sjå ein slik motorbåt kome slepande med heile droga av småbåtar etter seg. Kva dei måtte betale for eit slikt slep, kjenner eg ikkje til. Det var nok ikkje så mykje, men folk tykte snart det var dyrt i den tida og. Det var to karar i Narvik som hadde desse motorbåtane. Den eine heitte Bergfald, og den andre Johannes Eriksa. Den siste kalla dei Skramstad. Det var utnamn på han. Dei var fluttmenner, og nytta båtane sine til å føre sjøfolk i land og ombord i malmbåtane.

Stundom kunne Virek-folket få slep frå byen med Thomas Angell. Det var ein liten damp Bolaget nytta til å slepe steinprama til og frå steinbrotet i Skjomen. Ein sa då at ein hong atti steinprama. På Sjomen laut ein sleppe og ta årane fatt. Stundom krøkte nok Thomas Angell noko næraera inn under Røsåsneset enn leia hans var, før han let tampen gå. Det var bra når vestavinden var tung.

Så kom motorbåtrutene. Kven det var som først tok til å gå rute med motorbåt, kan eg ikkje segje for visst, og heller ikkje kva årstal det byrja. Eg var i allfall berre guten. Det var visst omkring 1914, trur eg. Eilert på Saltvikneset hadde etter kvart fleire båtar i trafikken. Den første var visst berre ein halvfemterøming. Seinare fekk han åttring. Motoren var først ein liten "Perfektion" med magnet tenning. Han gjekk tolleg støtt. Karl Olsa- i kompaniskap med Hans OLsa og sonen Edvard, skaffa seg ein litenvoren fembøring med same slag motor. Denne båten gjekk i mjølkeruta ei tid. Men maskinen var for liten, så i motbør gjekk det mest ikkje fram. Dessutan var motoren svært lunefull, så det var ikkje stort å lite på. Det var tenninga det støtt var kluss med. I stilla seig fembøringen tolleg bra. Men to karar på ein lettrodd småbåt kunne ro i kapp med denne ma-skinbåten. Det gjekk ikkje lenge før samhavet mellom eigarane opphørte, og dei sette båten på land. Folk var misnøgde med dette. Men eg trur at Eilert tok opp ruta straks. Det gjekk då heller ikkje lenge før båten kom på sjøen att. Far og eit par mann til skulle ha hestane på Elvegardsmoen om sommaren, og så blei båten sett ut att. Eg var med og førte hestane til Moen. Det var fint ver, og eg hugsar at eg fekk lov til å styre båten innetter fjorden. Det var morosamt. Eg var visst ikkje meir enn 8-9 år gammel då. Denne fembøringen hadde frå først av hus berre atte. Der inne stod den vesle motoren, og der var "salongen". Sia trur eg dei bygde hus framme og. Men Karl var då åleine om båten.

Denne båten gjekk det gale med ei julehelg. Han låg tørna nede på Vika, og der isa han så over i austavinden at han sokk ned. Då det lysna av dag andre juledagen, såg vi i berre noko av kjølen som flaut i framreiet. Atterparten var broten bort og sokken til botn. Dei hadde då stort strev med å få opp dette og berge motoren. Kva det blei av motoren seinare, kjenner eg ikkje til. Men folket på Virek sørgde ikkje, for det hadde vore så mykje kluss med denne motoren.

I denne første tida var og Hans Ravn-gutane, han Harald og han Håkon med i ruteferdsla. Dei skaffa seg ein halvfemterøming med hus over heile båten. Maskinen var ein "Perfektion" det og.

Men det vae kluss med denne motoren og, og det var ikkje lang tida dei gjekk i mjølkeruta.

Sia skifte det då med båtar utover. Ei tid gjekk Håkon Kristensen og Erling Kristensen rute med motoråttring. Eilert og Herman skifte båt fleire gonger. I mange år hadde dei firetakts"Dan"-motor. Vi kunne lett kjenna denne motoren på bankinga. Torleif og eg tykte så tydeleg han sa:"parafin-parafin"-når han gjekk på bakking. Karl Olsa kjøpte ei lita skøyte med firetakts"Gideon"-motor. Denne skøyta gjekk han ei tid i rute med, men var om vinteren i Lofoten med båten, så då var ein like fri. Denne skøyta sokk og ned [illegible] og blei vrak. Det gjekk føre seg ein vinter inne på Hamnvika. Maskinen berga dei, og Karl selde han visst til ein eller annan.

Så kom Holtvik-karane inn i mjølkeruta eit par års tid. Det var med ein halvfemterøming med 4hk. Rapp-motor. Denne båten var altfor liten, og motoren køyrde dei i stykke både titt og ofte. Då dei blei lei av trafikken, fekk Harald og ARne Karlsen, Saltvik ruta. Dei hadde ein stor båt,-40 fot lang,-som gjorde god fart. Motoren var ein12 hk."Bolinder." Dette var ein bra båt til ruta, og maskinen var sikker. Då dei hadde halde på eit år eller to,kjøpte vi motorbåt. Det var i 1923. Far kjøpte båten etter Anton Skaug, Herjangen,-som døde nokså brått det året. Båten var av same type og storleik som den Karlsane i Saltvika hadde,-same lengda, men ein fot breiare. Motoren var ein 15hk."Rapp".

Dersom eg skulle dele livstida mi til no inn i visse bolkar, så trur eg at eg her laut setje eit heller stort merke. For med dette motorbåtkjøpet børja ein sju års lang tidbolk som eg har mange minne frå, både vonde og gode får eg vel seie. Eg blei no motormaskinist, og det var noko som eg slett ikkje hadde noko i mot. Tvert om. Fjæra og båten og ferdsla på sjøen hadde alltid vore tillokkande. Roing, sigling og fiske på fjorden sommartida hadde vore gildaste spelet i barneåra og framover til no eg var sytten år. Det var difor heilt etter min hug når far no gjorde ålvor av dette med motorbåt.

Men før eg tar til med å friske opp att desse åra ved motoren og rattet, skal eg gå eit par år attende i tida og fortelje om lofotferdene mine,så kjem alt i den rette kronologiske rekkefylgje.

AUSTAVINDSFLIREN

Hva sa kjerringa da du kom så seint heim, Albert?
- Ikke noe spesielt. Og de to fortennene hadde jeg i alle fall tenkt å trekke-.

To samer kom gående på heimvei da de fikk se at naboen hadde hengt seg.
- Gud har tatt han til seg, sa den ene. - Ja - og med lasso, sa den andre.

Osvald hadde fått en verkebyll i nakken og gikk til legen sammen med sin kone. Legen kastet et blikk på byllen og utbröt:
- Det var en stygging. Ja, svarte Ingebjörg noe fraverende, men han er snill med barna.

At de har kunnet oppdage planetene, det kan jeg forstå. Men hvordan de har funnet ut hva de heter, det begriper jeg ikke.

Hun som jeg har fölge med nå er tvilling, fortalte Geir.
Hvordan klarer du å skille dem fra hverandre, undres Karl-Gunnar.
- Broren har bart.

Ja kjære barn, sa lærerinna - nå skal jeg fortelle dere om hvordan de to förste menneskene ble til.
- Det vet vi alt, sa en liten gutt i klassen, fortell oss heller hvordan det tredje mennesket ble til.

Mormor til lille Ole var død, og moren sa til han:
Ja Ole, idag er mormor dratt ut på en lang reise. - Hvor da? - Dit vi alle skal för eller senere.
Hva? sa Ole. - Ikke skjönner jeg hva den gamle kjerringa har på Mallorca å gjöre.

<u>En erfaren mann uttaler seg.</u>

Hvilke kvinner tror du er de mest trofaste? De blonde? De mörke? De rödhårede?
- De gråhårede.

Så var det gutten som var blitt femten år og skulle til storbonden å hente det siste farskapsbidraget.
- Ja her er pengene, og nå skal du vite at jeg ikke er far din lenger.
- Mange takk, og så skulle jeg hilse fra mor mi og si at det har du aldri vært.

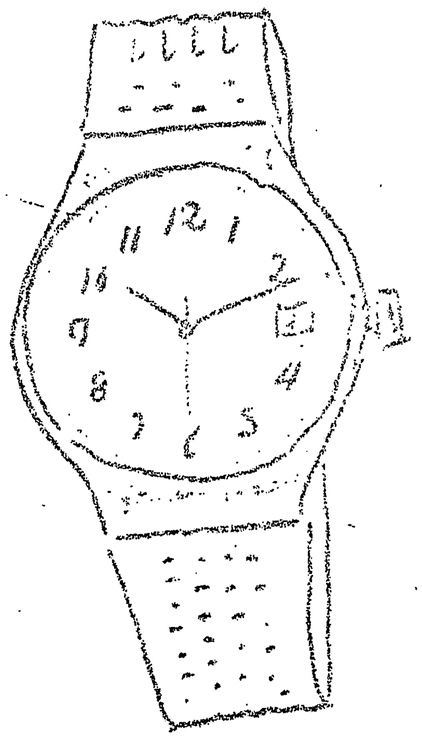

Går du med tanker om å kjöpe ur,
stikk innom oss en liten tur.
Alt i klokker.

K. Karoliussen

Telefon 43930

Har du byggeplaner i tanken.
Det förste du gjör er å gå til banken.

Ankenes Sparebank

Telefon 44055 Bjerkvik 52101

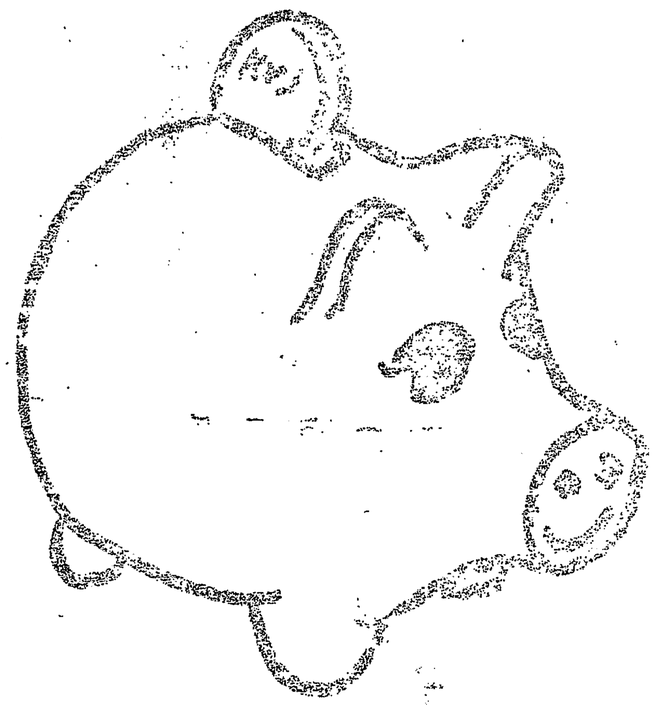

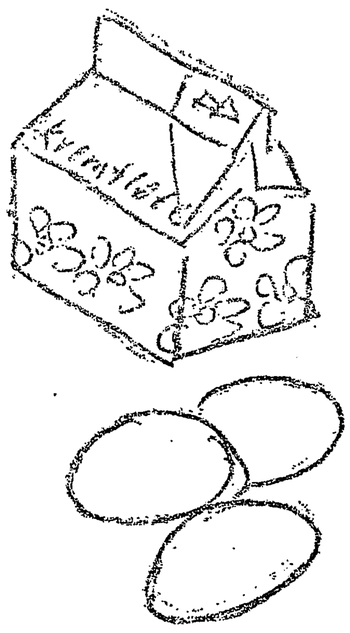

Når bilen har vært der med egg og flöte,
da kan du gå helga trygt i möte.

A. ANTONSEN

ASS. HANDELSFORRETNING

Telefon 56155

Sendte du din bestilling i går?
Fint.
Da slipper du å vente når det blir vår.

NARVIK CEMENT-VAREFABRIKK.

Telefon 43920

UTSKIFTING I 1866 (FORTS.)

Aar 1866 den 31 Juli fortsattes Udskiftningen paa Virak ved samme udskiftningspersonale som i gaar. Hvorda tilførtes protocollen Beregninger af den nu udførte Deling. Resten af dagen anvendt til Befaring i Skov og Slotemark. Opplæst. J. Utne. Eistein A. Osmark. Petter E. Pettersen.

Aar 1866 den 1. Aug. fortsattes forretningen ved samme udskiftnings-personale som de foregaaende Dage. Efter at Udskiftningsretten i overvær af samtlige Parter, undtagen Hans Ravn, der dog var tilstede paa Aastedet, om Formiddagen havde foretaget en Skovbefaring for at faae et begreb om Skovudskiftningen af 3 Juli 1845, blev Eftermiddagen anvendt til nærmere Bestemmelse af Grændserne for Skov og Udmarken paa ytre Kant af Krøkebergnæsset mellem de trende Parter af LNo 195. Partene vare tilstede.-

Ved samme anledning blev Martinius Pedersen og Ole Hansen enige om at ombytte samtlige deres Udslotteteige tillige med Skoven i disse, saaledes at Ole Hansen faaer Martinius Pedersens Teig i Erikvigenved Løbergt og ved Lillehavet vestenfor Røsnæs og Martinius Pedersen Ole Hansens Teige paa de tvende førstnævnte Steder. Det bemærkes, at Ole Hansens Part, i al fald i den senere Tid ikke har haft nogen Teig i Erikvigen, men at den har været bortbyttet ved mindelig Overenskomst til Andreas Hansens Part, mod at Ole Hansen har faaet Erstatning af Slot og Skovmark ved Løberget. Forretningen udsat til næste Dag. J. Utne. S. Osmark. Petter E. Pettersen.

Aar 1866 den 2 Aug. fortsattes Udskiftningen paa Virak ved samme Personale som de foregaaende Dage. Hvorda samtlige Eiere og Brugere var tilstede paa Aastedet og mødte skiftesvis, hver for deres Vedkomende ved nedenanførte Grændse bestæmmelser mellem de nye Lodder i Indmarken og Dyrkningslandet.-

A. Reqvirenten Ole Tosten Hansen udlagt Indmark og Dyrkningsland i en samlet Strækning. Paa østre Side adskilt fra mMartinius Pedersens Dyrkningsland i en ret Linie fra + i en stor jordfast Sten paa Stranden under Nisjedalsmyren i S. S. V. til S. til nedsatt Sten omtrent midt opi Myren og videre i ssmme Retning til nedsat Sten under Storsjedalveien. Derfra gaar Grændsen under Bakkekanten i V. N. V. Retning til + i Udmarksgrændsen i jorfast Sten under Veien paa Lillevolden og derfra i V. S. V. efter Grændsen mellem Indmark og Udmark over Lillehaugen til + i jordfastSten 8 Al. vestenfor de tidligere udhugne Kors i sidstnævnte Grændse, (vestre Kant af Lillehaugen). Herfre brækker Linien og gaaer i N. til V. gjennem nedsat Sten ved nedre Glugakeren til nedsat Vinkelsten tet ovenfor nedre Skraapen. Derfra faaer Linien atter en anden Retning nemlig i N.N.Ø. 1/2 Ø. Gjennem nedsat Sten midt paa nedre Skraapen, til + i en gammel byttesten ved Strandakeren, hvor linien ender. Fra Korset paa vestre Kant

af Lillehaugen og derfra videre til stranden grændser denne part til Bartol Moslings Brug.-

B. Eieren Bartol Moslings Part er paa den vestre Kant afgrendset fra Hans Ravns Brug saaledes: Fra + i nedsat Sten ved Stranden paa ostre Kant N østtomterne gaaer Linien i S. V. eller lidt vestligere Retning til + i nedsat Sten mellem Skraapen og "Laaveakeren" samt til en nedsatt Vinkelsten paa Volden mellem begge Parters Udhuse. Herfra brækker Linien atter og gaaer i S. V. til S. gjennem + i stor jordfast Sten ved veien over Smibækvolden til + i stor jordfast Sten paa østre Kant af Haugen Ovenfor Gjærakeren.- Istedenfor Andel i det tidligere udtagne Dyrkningsland af udtagne Udmarken vestenfor Gaarden eller under Møllenveien, blev nu udtagen en tilsvarende strækning Udmark som Dyrkningsland ret ovenfor og i Forbindelse med denne PartsIndmark efter Udskiftningsrettens Skjøn,nemlig: fra sidstnævnte Kors i S. til V. til + Berg længer op i samme Haug (Haugen ovenfor Gjæreakeren). Derfra i S. Ø. til Ø. til + i jordfast Sten under Kreaturveien ovenfor Smibækmyren. Videre i Ø. S. Ø. gjennem + i en stor Sten ved et Ditto ovenfor Myren og under Kreaturveien. Herfra brekker Linien ogsaa og gaaer i Ø. N. Ø. til +i jordfast Sten under samme Vei og omtrent i samme Retning til + i Berg tet nedenfor Kreaturveien paa sydvestre Side af Gluggen. Derfra i Ø. N. Ø. til jordfast Sten omtr. midt i Gluggen og i samme Retning til nedsat Vinkelsten paa ytre Side af Gluggen, Herfra gaaer Grændsen i N . N. V. til N. eller til N. V. efter tvende Kors i Berg paa ostre Side af Gluggen til det under Litr. A nævnte Kors i jordfast Sten i Grændsen mod Ole T. Hansen paa vestre Kant af Lillehaugen.-

C. Martinius Pedersens Part tillagt tvende Teige: A. Indmark, der på ostre Kant støder til Hans Ravns Part fra hvilken den er adskilt ved følgende rette Linie: fra + i nedsat Sten paa vestre side af Søveien 2 1/2 Al. ovenfor Nøstene paa Grændsen i S. V. til S. til gjennem en nedsat Sten paa østre side af Søveien under Gaarden og i samme Retning til en gammel Byttesten mærket Y paa vestre Kant af Veien opved Husene. Fra sidstnævnte Mærke er denne Part adskilt fra Andreas Hansens Brug ved følgende brækkende Linier, nemlig i N. V. til V. gjennem en nedsat Sten tet ved Seljehaugen til + i jorfast Sten paa vestre Kant af samme Haug. Derfra i N. N. Ø. 1/2 Ø. gjennem + i Berg paa nordre side af Vinkelstenen længer øst paa samme Side af denne Haug. Herfra gaaer Grændsen i V. til N. gjennem nedsat Sten omtrent midt i Seljeviken til nedsat Sten paa østre Kant af Vinterbæk-stranden, hvor Linien ender ved Søen. B. Dyrkningslandet ligger østenfor Ole Hansens Dyrkningsmark og er afgrændset fra Udmarken ved ret Linie fra + i jordfast Sten ved Stranden i S. til V. gjennem nedsat Sten omtrent midt opi Myren til + i en jordfast Stenopunder Storsjedalveien eller under Bakken

nedenfor samme Vei. Denne Teig gaaer ikke længer ope end til den nævnte Bakke eller høyde med Ole T. Hansens Dyrkningsland.-

D. Andreas Hansens Part udlagt i tvende Teige:

A. Indmarken er adskilt som anført under Litr. C fra Martinius Pedersens Part paa nordøstre Kant og afgrændset paa søndre side af fru Hans Ravns Part saaledes: Fra nedsat Sten paa søndre Side af Lundnæsset i Ø. til S. gjennem nedsatte Stene, nemlig ovenfor Leerstranden, tet ved Lakene og en do. ovenfor samme Aker, samt en Sten ved Rumpeveien til nedsatt Vinkelsten ved Veien i nordøstre Hjørne af Flotten. Ferfra gaaer Grændsen omkring Hustomterne paa Andreas Hansens Part, først i S. S. Ø. til rettere S. til Ø til nedsatt Sten tet ved denne Parts Lade og derfra i S. Ø. til Ø. til Vinkelsten i Gaardsrummet paa Bakken tet ovenfor Laden, samt derfra i NØ til N. til + i jordfast Sten ved Andreas Hansens Stue og endelig i N. til V. til det under Litr. C anførte Mærke Y i den gamle Byttesten paa vestre Kant af Veien, der hvor Grændsen mellem denne Part og Martinius Pedersens Brug begynder.

B. Dyrkningslandet paa vestre Kant af Hans Ravns Dyrkningsmark er afgrændset fra Udmarken ved en ret Linie i S. S. Ø. fra nedsat Sten ved Søen og + i en nedsat Sten under Møllenveien. Dette Dyrkningsland har en bredde af 100 Aø. under Møllenveien og 90 Al. ved Vinterveien.-

E. Hans Ravn, som nu er for hele LNo 194 udlagt Indmark og Dyrkningsland i en samlet Strækning. Paa vestre Kant er dette Brug afgrændset som anførtforan fra Andreas Hansens Part og paa nordre Kant fra Martinius Pedersen som anført under Litr. C samt paa østre Kant fra Bartol Moslings, som beskrevet under Litr. B.paa søndre Kant støder heromhandlende Brug til Udmarken og paa sydvestre Kant er dette Brugs Dyrkningsmarke adskilt fra Andreas Hansens Dyrkningsland saaledes:
Fra + i nedsat Sten ved ret opfor Lundskjæret (Indre Klubben) i ret Linie i S.S.Ø. gjennem + i jordfast Sten i Vinterveien og i + i en stor jordfast Sten midt i Myren og endelig + i en nedsat Sten paa vestre side af Gjærdhaugen og nedenfor Møllenveien. Hans Ravns Dyrkningsland strækker sig 70 Al.fra Mærkestenen i Udmarksgrændsen paa vestre Side af Gjærdhaugen til sidst nævnte i Dag nedsatte Sten.

Forretningen udsad til næste Dag.
J.Utne. Eistein A. Osmark. Petter E. Pettersen.

Fortsetter.

F U G L E L I V E N T I D L I G M A R S - M O R G E N

Jeg har lyst å fortelle litt om fuglelivet, først og fremst i fra "Bårstua". Kl. 6 i dag tidlig da jeg kom ut på verandaen blei jeg stående bom stille og bare lytte, det var som om heile fjorden var full av snakkesalige ender og alker. Havet var blankstilla, men det var litt sny i luften så det var vanskelig å se, men jeg klarte å telle en flåkk på ca. 50 ender m/kalla... det svømte fugl over alt. Jeg tror at fredninga i fjor-vår har hatt ei helding virkning på bestanden, får tru det går bra i år også. På Lundnesset satt to ganske store havørner og speida etter bytte, håper at de finner såpass med fisk og åtsel at sjø-fuglan får være i fred.-

Vi har alt sett to gråhegrer, så nu venter vi bare på resten av endene, tjelden og vipa, ja for her er vipe, det såg vi aldri som unger, enda vi b o d d e i fjæra. Vi gler oss til "ner-marka" blir full av de forskjellige sortan ender, heilo og spov, her er både små og storspov, rødstilk sand og dverglo for å nevne nogen av de mest vanlige, så her er både l i v og l y d av alle slag.

Etter disse betraktningan på verandaen satte vi oss til med kaffe fremfor stuevinduet, for å kose oss med fugle-buska. Ja, der er det liv, siden jeg hadde tenkt å skrive dette tok vi fatt på ei lita opptelling. Til første frokost møtte 12 dompapp-hanner og 8 hunner, 8 riktig sultne gråspurv og 11 grå-sissik. (Skulle gjerne hatt rede på hvorfor en fugl med s å rød isse og klart røde brystfjør kalles grå).
Kjøttmeisene og granmeisene lot seg bare ikke telle, men du verden så tallrike de er . Vi har en bokfink som har overvintra og klart seg godt, så har vi en trekryper, den kom hit i juletida, den har vi aldrig sett her før. Det er en munter, lynsnar liten fyr, som takker nei til all servering, den kryper rundt og rundt trestammen fra rot til topp, så slipper den seg loddrett ned og starter på nytt i gjen, og det ser virkelig ut som om den finner en masse etandes. Trekryperen har ikke vært registrert lenger nord enn til Bodø tidligere, så nu gler vi oss til å få se en blåmeis som er sett i Mosjøen, de kommer lenger og lenger nord ser det ut til.-

Skjura og kråka prøver vi og holle borte fra foringsplassen, de får sitt på fyllinga, der har vi også en n e s t e n tam hare og en n e s t e n vill ræv. Det bekymrer oss at spurvehauken også har oppdaga foringsplassen, men den skal vel leve den også.

Denne samme morgenen hørte jeg flaggspetten for første gang i år.
I fjor såg jeg stæren første gang den 23 og tjelden den 28 mars.
I april såg jeg snøspurven den 1, svarttrosten den 3, storspoven den 15 sang-svanen den 17, linerla den 18, og bjørkfinkenden 30.
I mai såg jeg grågåsa den 1, stjertmeisen den 10, gråtrosten den 11, heilo den 16, fluesnapper den 18, løvsanger og svale den 22.
Og så må vi ikke glemme "takmåsan" de kom den 23 april, eller rettere , da såg jeg dem første gang.-

Jeg må innrømme at fugler er en tidkrevende og ganske dyr hobby, men jeg tror det er nokså lærerikt også. En må være ganske påpasselig, og litt lesestoff om emnet må en skaffe seg, for å få fullt utbytte av det en ser, men så er det jo så utrolig artig.
Vi forer med talg, helkornmel og solsikkefrø. Helkornmelet er virkelig populært og det faller jo ganske rimelig. Jeg har hekla nett av flyndregarntråd til talgen, så berga jeg den for skjura, som jo desverre er litt l a n g n e b b a.
Så ønsker jeg en riktig spennende vår til alle fuglevenner.

Jenny

(Overly) Den siste reise til et stille sted. fortsettelse p. 7.

Begravelse.

Jeg var 6-8 år da jeg opplevde dette spesielle med begravelse. Det blekne, tynne ansiktet som lå der i alt dette hvite. Og så de foldede hender, de lukkede øyne i et så stille ansikt, - de som gråtende som bare var alvorlige. Det blei vondt et steine i meg, - så blei det veldig vondt i halsen og så gråt jeg også, men visste ikke hvorfor.

Aldri kommer jeg til å glemme min store undring over at en voksen og kraftig kan bryte ut i gråt ved sin mors kiste. Kunne mannfolk gråte? Det hadde jeg aldri sett før. Og så gråt jeg med de andre inntil jeg fikk et lommetørkle som ~~som~~ ellers annen gredde opp med munn og øyne og nese. Denne hvite seremonien var slutt. Kista blei båret ut, satt på slede eller vogn og kjørt til gjøen. Der blei den plassert i en stor båre. — Ofte var det flere båter som blei ført i følge. ~~Det~~ De la til i Skjønnesfjorden. Kom hvite at Lauvik Larsen møtte med hest og slede - eller vogn - og følgeb tok seg fram til Håøyen kirkegård. Det gikk flere timer før båtene var tilbake med følget. Da var de ofte båtene fulle og våte. Austavinden tok ikke hensyn til oss. I begravelsesgården ventet mange - som i millioner hadde fått «flina». Nå blei det endel risgrøt - eller som alle så på den tid, - risengrynsgrøt. For de som var smårunge - kunne det øyne på.

Vi som var med de voksne kom oss ikke hjem på de
skulle i fjøset om kvelden. Det var travelt på hein
tun, - kjøtt, kaffe, tanken på alle de fine egge-
skiurne, vaffelkaker med masse gomme på,
og si - hardangerlefse. „Grønnalefse" likte jeg
ikke - og husker der for ikke mye om den osten.
„Den gang" hadde man spraglete høner som la
egg med brunlig skall, og plommen hadde
en fantastisk gul nøl farge. Jeg var mange
ganger helt fasinert av de fine fargene på
eggeskiurne.
Nøytid det blei vanlig med både kaffe og sjoko-
lade det maten - ettter nionogymnogjøkn, blei
jeg ikke. Enkelte ganger blei det servert
middag. Tenk due det, - det mange, mange
mumeoker. „Småsteik" i masse brun sau
dutsteing, poteter. Tomater, salat, pressere
o.a pynt - var ikke oppfunnet „dengang".
Svisbergrøt og flødemeek det desert.
Så kom tiden da robåten blei avlöst av
skjøyter, motorbåter, riktnok med fleger, - og
det sist - broa over Rjomen. Dermed var det
blitt så mye enklere.
Da freden var et faktum i 1945, - kom
der flere åsaker som gjorde det at tanken
om egen gravplass blei aktuell. (forbundet dit.?)
Valget av komité det å arbeide for muligheten
om denne saken - blei foretatt Søndag 23.4.1944 -

Hallo.

Vi prøver oss igjen med en ny krysseord. Forrige gang var det riktig mange som sendte inn rett løsning, og det håper vi på nå også. Som vanlig trekker vi ut tre vinnere, og følgende vant sist:

Kjell Thorstensen, Vidrek, 8520 Ankenesstrand.
Vidar Olsen, Fogthe gt. 5, 3900 Herøya,
Beate Ånes, Steinvn. 10 F, 8660 Oldersbog.

Adressen vår er: „Austavinden" v/ Jenny Johansen, Vidrek, 8520 Ankenesstrand.

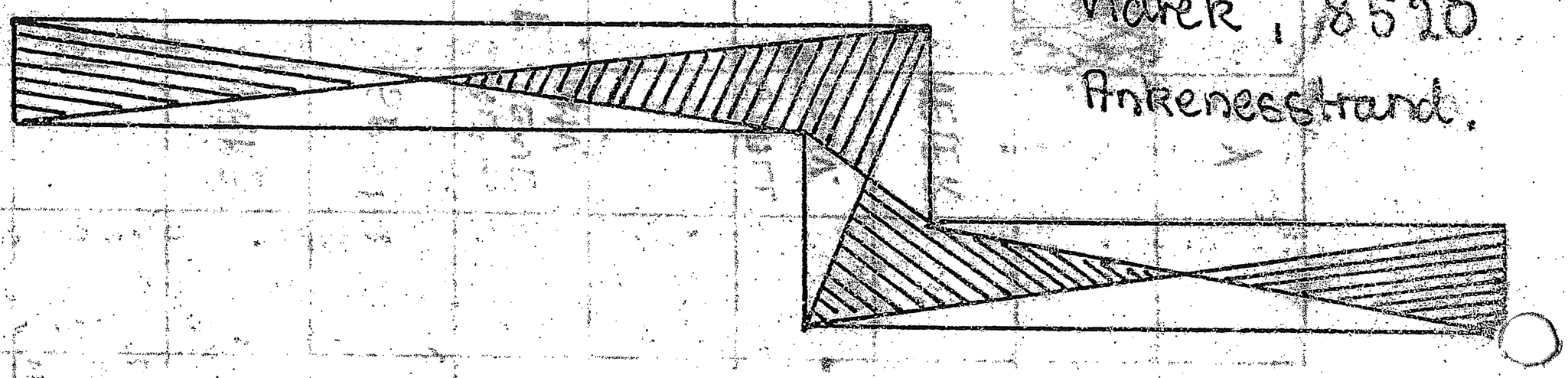

En vits til slutt:

Per spiller pop-plater for sin noe aldrende bestefar og sier drømsk: „Har du noengang hørt noe lignende, bestefar?"
„Ja, det har jeg faktisk. Skjønt det var lenge siden nå. Det var da bryggeribilen kollliderte med en slakterbil som var full av griser....."

VANN-VEI

EN FORD / NAUT

LIKE

ER VIDREK

NARR

RYSE / NATUR-PRODUKT

ORD-TAK

LEVER / ANONYM

LAND / KAPUTT

HÅKON / LEIE

TØM OMV.

KONJ. / SVIM-MEL

YRKE

BYG-NING / FORSV-UNNET

SPA!

SVAK OMV.

RETT

VOKALER / BUSK-ER

TRE

RET-TENE OMV.

ØK / BUKTA OMV.

KRYP-DYR / VENTER

STALL OMV.

TALL

SPØRRE / FISK OMV.

UTROP / TALL / ØYNE

VEIER

REKKE

BOET

SY